

Digitala fotografier

”Fundera på” med digitalt material !!

Använda materialet

- Vad är slutprodukten?
- Ju större slutprodukt desto större MB krävs
- Stort digitalt material kräver mycket utrymme
- Prioritering och tidsanvändningen - ändamålsenlig??
- **Tillgängliggöra!**

Spara materialet

- Hur koppla ihop information så att det hänger ihop med bilden
- Format ändrar
- Material kan drabbas av s.k. ”digital demens”
- Var sparas materialet

Minimiuppgifter

Identifieringsinformation

Ägande organisation
Ansvarig enhet eller avdelning
Samling
Objekttyp
Objektnummer
Objektnamn
    Objektets namntyp
Titel
    Titeltyp
Antal objekt

Förvärvsinformation

Förvävsreferensnummer
Förvävsdatum
Förvävsmetod
Förvävsskäl
Förvärvets aktör
Förvärvsvillkor

Objektets insamlings- och utgrävnings-information Rättigheter

Historiska uppgifter

Ägandehistoria
    Ägare
    Ägotid
    Äganderättens plats
Tillverkningsinformation
Användningshistoria
Sammanhörande objekt
    Nummer för relaterat objekt
    Typ av relation
Tillhörande historiska uppgifter
Tilläggsinformation om objektets historia

Objektbeskrivning

Fysisk beskrivning
Material
Märkningar
Mått
Innehållsbeskrivning
    Innehållsbeskrivning
    Ämnesord
Klassificering

Information om användning av objektet

Användningsbegränsning

Objektets placering

Redigeringshistorik

Registrator
Registreringsdatum

Minimiuppgifter

- Minimiuppgifterna på Digihems webbsida
<http://digihem.fi/Site/Data/2277/Files/Minimiuppgifter.pdf>
- digiwiki/Luettelointiperiaatteet där också ett enkelt schema finns på vad som kan antecknas om fotografier
<http://www.digiwiki.fi/fi/index.php?title=Luettelointiperiaatteet>

3. Katalogisering

- Vilka uppgifter som kan antecknas www.luettelointiohje.fi
- Ämnesord www.FINTO.fi
- Fotouppgifter som pdf <http://www.luettelointiohje.fi/>

4. Spara - LDB

Digital born / Digitalbaserat

Långtidsbevaring – på finska

- https://fi.wikipedia.org/wiki/Digitaalinen_pitk%C3%A4aikaiss%C3%A4ilytys

o Digital hållbarhet

Avgörande i ett digitalt arkiv är digital hållbarhet. Ett digitalt arkiv kommer att **existera under en mycket lång tid** och under den tiden kommer mycket att **förändras** inom datorindustri och digital lagring.

Till skillnad från traditionella arkiv krävs en aktiv och **kontinuerlig process** för att upprätthålla ett digitalt arkiv. Digital hållbarhet kräver både en teknisk struktur och lösning så väl som en infrastruktur med organisation, processer och ansvar som kan hantera kontinuerlig utveckling och underhåll av det digitala arkivet.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Digitala_arkivsystem

4. Spara - Format

Två olika typer av format

Godkänt filformat för överföring

- Siirtokelpoinen tiedostomuoto
Används allmänt
- Kan lätt konverteras till andra format -
Godkänt format för LDB

Godkänt filformat för LDB

Säilytyskelpoinen tiedostomuoto

Format som man kan garantera är överföringsbart och läsbart lång tid

- Öppet, fritt att användas (inga kostnader)
- ISO godkänt
- Används allmänt

Godkänt filformat för överföring

Siirtokelpoinen tiedostomuoto

- **Text** Word Document, Excel Spreadsheet, Powerpoint
- **Bild** EPS, GIF

Hämtade från dokumentet
Säilytys- ja siirtokelpoiset tiedostomuodot som finns på NDB:s webbsida,
<http://www.kdk.fi/fi/pitkaaikaissailyty/s/maeaerittely-ja-dokumentit>

Länk till dokumentet, [klicka här](#)

Godkänt filformat för LDB

Säilytyskelpoinen tiedostomuoto

- **Text** Open document format (ODS)
PDF archive (PDF/A)
- **Bild** JPEG 2000, PNG ,TIFF

4. Spara LDB/ Format

Digital born / Digitalbaserat

- Långtidslagring på CD och DVD
https://riksarkivet.se/Media/pdf-filer/cd_dvd_mall.pdf
- DigiWiki (2012)
<http://www.digiwiki.fi/fi/index.php?title=Pitk%C3%A4aikaiss%C3%A4ilytys>

Långtidsbevaring

- https://fi.wikipedia.org/wiki/Digitaalinen_pitk%C3%A4aikaiss%C3%A4ilytys
- **KDK / NDB** (Nationella Digitala Biblioteket)
<http://www.kdk.fi/sv/langtidsbevaring>

Fotografier

Rättigheter
Länkar och info

❖ Närstående rättigheter

<http://kopiraitti.fi/sv/upphovsrattens-abc/vad-ar-narstaende-rattigheter/>

❖ Över minnesmuren s. 23 Avtalsmodell

<http://www.arkivnamnden.org/om-regionarkivet/nyheter/over-minnesmuren-andra-upplagan-ar-har>

❖ Kuvansa kullakin Avtalsmodell s. 36

http://www.valokuvataiteenmuseo.fi/sites/default/files/inline-attachments/2016-12/kuvansa_kullakin.pdf

❖ Upphovsrättens ABC, s. 4, bilden

http://kopiraitti.fi/wp-content/uploads/2016/01/kopiraitti_sve_fjarde_upplagan_WWW_21-03-2016-1.pdf

7. Digitaliseringsprojekt

Katalogiseringsanvisningar för museernas digitaliseringsprojekt

<http://www.nba.fi/fi/File/1675/katalogiseringsanvisningar.pdf>

Digitalisering i bildarkiv- Anne Isomursu

http://www.digiwiki.fi/fi/images/6/67/Digitalisering_av_fotografier.pdf s. 5

DIGIWIKI (digitaliseringsplan)

<http://www.digiwiki.fi/fi/index.php?title=Etusivu>

Finlands fotografiska museum

<http://www.valokuvataiteenmuseo.fi/fi/tietopalvelut/tietoa-ja-oppaita> Valokuvien digitointi

- Ska man skanna eller fotografera?

7. Skanning av foton

❖ Skanna eller fotografera?

För – och nackdelar

- ❖ Allmän info om skanning Se dokumentet på

www.digihem.fi/Material/Skanning
[klicka här](#)

Hästmarknad i Åbo 1895", okänd fotograf, ÅABS. Originallet är 11 x 8 cm.

Hästmarknad i Åbo 1895", okänd fotograf, ÅABS. Originalen är 11 x 8 cm. Detalj.